

Apart belijdenis doen

Fonteinkerk,
Zwolle-West

Kroniek
Kees van Dijk

Ze kijken samen in de camera als de ideale schoonzones. Uitgedost op hun paasbest. Allemaal jonge mannen van de kerk in Zwolle-West. Ze willen belijdenis van het geloof doen. Mooi bericht.

Gelukkig, ze zijn er weer: jonge mensen die de Here Jezus willen volgen. Die de Here God en zijn Woord gezag over hun leven geven. Omdat ze hebben leren inzien dat dat het ware geluk brengt. Wat mij betreft: meer dan terecht dat zoiets prominent in de krant komt. Want het is een wonder van God als er weer een nieuwe generatie gelovigen opstaat, die in een nieuwe tijd de Here wil dienen.

Maar dat ze de krant haalden, was niet omdat ze belijdenis van het geloof wilden doen. Dat is meestal niet bijzonder genoeg om aandacht te trekken in de krant. Het bijzondere zat hem erin dat ze belijdenis hopen te doen ergens in de tuin van een gemeentelid. En op datzelfde moment is de gemeente samen in de kerk. Maar daar zijn deze jonge leden dan niet (zie *ND*, 27 aug. jl.).

Andere beleving

Volgens het nieuwsbericht is het een hechte groep jongeren die elkaar al vanaf de schoolbanken kennen. Al vijf jaar vormen ze een huiskamergroep.

Maar met de gemeente hebben ze niet zo veel.

Dominee Hans Slotman licht toe: 'Deze jongens ervaren de gemeente anders dan de meeste vrijgemaakten van huis uit gewend zijn. Ze staan veel losser tegenover de kerk. Ze kijken eerder functioneel naar een gemeente dan dat ze er lief en leed delen.'

Let wel, dit zijn in meerderheid geen nieuwe gelovigen, het zijn jongeren die in de GKv zijn opgegroeid. Maar blijkbaar is er afstand gegroeid tot het instituut van de kerk.

Het past voor hun gevoel niet bij hen om in de gezamenlijke eredienst belijdenis te doen. En je krijgt uit het stuk in de krant ook niet de indruk dat ze vaak in de erediensten aanwezig zijn. Ze beleven hun lid van Christus zijn meer in de huiskamergroep en op andere manieren. De kleine groep is voor hen de plek om hun geloof handen en voeten te geven.

Er zit iets heel moois in deze benadering: in die kleine groep hebben ze meer gevonden dan een gezellige vriendengroep. Het is een samenzijn

geworden waarin ze de Here beter hebben leren kennen. Onderling is er een band gegroeid die de naam 'broer' voor je vriend echt rechtvaardigt. Daarin zijn dergelijke jongeren een voorbeeld voor gelovigen die de term 'broeder' of 'zuster' eerder gebruiken om afstand te houden dan om nabijheid aan te geven. De jongelui hebben goed begrepen dat kerk-zijn niet samenvalt met 's zondags bij elkaar in één gebouw zitten en hetzelfde lied zingen. Het woord 'gemeente' leert ons grotere verwachtingen en idealen te koesteren. Van elkaar kennen en steunen, van praktisch helpen en op elkaar terugvallen. In hun huiskamergroep ervaren ze dat.

Vragen

En toch zitten er vragen aan vast. Want kan die groep de plaats van de gemeente wel innemen? Is er in die groep sprake van woordverkondiging en sacramentsbediening? Dat is toch iets dat we in de vergadering van het geheel van de gemeente doen: daar wordt gepreekt, daar zijn de gezamenlijke schuldbelijdenis en genadeverkondiging. Daar wordt de doop bediend en het heilig avondmaal gevierd. Dat is toch iets van de gemeente? En hoe zit het met de hulp en steun aan de leden van de gemeente te Zwolle die niet tot deze huiskamergroep behoren? Voelen

deze jongeren zich daar ook toe geroepen en uitgedaagd? (Verg. ook Jan Blok, 'Avondmaal vieren buiten de erediens-ten om?', *Nader Bekeken*, mei 2016.)

De huiskamergroep is iets prachtigs in het leven van deze jongeren. Een plek om het gemeente-zijn te beleven. En daar moet je niet zonder meer vraagtekens bij zetten. Je kunt er veel met elkaar delen.

Maar de vragen blijven opborrelen: kun je er ook het geloof overdragen? Komen er generaties in beeld? Het lijkt eerder dat deze huiskamergroep een interim-periode in hun levens is: eenmaal zullen ze zich settelen. En een van hen zegt het: dat zal zijn in een kerk die bij hen past...

Die groep

Die groep is bij alle mooie dingen die erover te zeggen zijn, eenzijdig samengesteld. Het zijn allemaal twintigers, die je op de foto aankijken. Er zitten geen dames bij (dat kan toeval zijn). Er zijn geen grijze koppen, geen vijftigers, geen echte senioren. Geen doorsnee 'gemeente van Christus'.

Dat is op zichzelf niet erg. Veel mensen bevinden zich in een gemeente waarin bijvoorbeeld de jongeren ontbreken. Of juist in een plaats waar veel jongeren in de kerk aanwezig zijn en amper ouderen. Zo kan het gaan in een gemeente.

Maar hier is dat anders. Want de gemeente is er wel. Er is een gemeente van 1850 (!) leden. De helft ervan is onder de 25 jaar. En je mag er bij ds. Hans Slotman van uitgaan dat het dus geen ingedutte club is, daar in de Fontein.

Je zult in een uitstervend plattelands-plaatsje wonen, of je bent met zijn tweeën 'de jeugd van de kerk'. En dan lees je van deze gemeente in Zwolle. Wat zou dat geweldig zijn, als je zo'n grote gemeente om je heen had...

En de gemeente dan?

Deze Zwolse jongeren beleven hun kerk-zijn in de kleine groep. Maar het

blijft wat onduidelijk wat de gemeente voor hen betekent. Jongeren zijn vaak in verschillende kerken thuis: de kerk van ouders, van studie- en woonplaats, de kerk van vriendin of vriend. Zo zijn jongeren nogal eens kerkelijk dakloos. En dan is het moeilijk je loyaliteit bij een concrete gemeente te leggen. Als ik belijdenis doe, waar dan?

Ik vraag me ook af: hoe voelt deze belijdenisdienst voor de broeders en zusters in de Fonteinkerk in Zwolle-West? Jongeren doen belijdenis. Het wordt in de gemeente dankbaar gememoreerd. De foto uit de krant komt vast ook op de beamer. De Here wordt gedankt. Maar de belijdenis-

In en uit vliegen

dienst is ergens anders. Want de jongelui hebben niet zo veel met ons...

We moeten dit trouwens niet overdrijven. Het gebeurt ook vaak dat in gemeenten waar jongelui in de kring van de gemeente in de eredienst belijdenis doen, toch de indruk ontstaat: het is hun feestje... Vieren we dat ze bij de Here en bij ons, zijn gemeente, willen horen? Of vieren we vooral hun gelovigheid, in hun vormen, met liederen die hen aanspreken? Ik ervaar toenemend druk om de wensen van de jongelui voorrang te geven. Met als gevolg dat de liturgische

vormen niet de indruk geven dat de jongelui zich invoegen in de bestaande gemeente. Hun eigenheid krijgt alle nadruk, niet hun loyaal zich geven.

Toen de Zwolse jongeren belijdenis deden, beloofden ze toen ook: '... dienstbaar te zijn aan de gemeente, trouw met haar naar het woord te luisteren en het avondmaal te gebruiken?' Ik begrijp dat ze de gewoonte van de geregelde kerkgang niet kennen of die verdeeld over verschillende gemeenten beleven.

Ds. Slotman licht toe: 'We leven in het tijdperk van authenticiteit. Het individu staat steeds meer voorop.

Hij zoekt wat bij hem past. Ik denk dat wij als kerken niet aan deze culturele verandering kunnen voorbijgaan.'

Duiventil

Eerder schreef hij een artikel in het ambtsdragersblad *Dienst* (zomer 2016, jrg. 64, nr. 2), waarin hij aantekende dat jongeren geen kerk in het verenigingsmodel geboden kan worden. Een solide kerk waar je al dan niet lid van bent, met rechten en plichten. Dat heeft zijn tijd en daarmee zijn aantrekkelijkheid verloren.

Hij wil de jongeren meer een 'vloeibare' kerk bieden. Hij vergelijkt het met een opgroeiend gezin: het ouderlijk huis wordt een duiventil, waar de kinderen in en uit kunnen vliegen. Ze komen terug om hun successen en hun blunders, hun blijdschap en verdriet in te brengen. Maar ze gaan er ook telkens weer vandoor. Je bent welkom, maar je krijgt ook ruimte om weer weg te gaan.

Wat Slotman hier opschrijft over hoe zo'n gezin eruitziet, is voor mij maar al te zeer de beleefde werkelijkheid in ons eigen huis. Maar klopt het als beeld van de kerk? Het gaat Slotman om het huis waar je in en uit kunt vliegen. Een huis is maar een gebouw van hout en steen.

Het is hun feestje

Maar het is toch niet het gezinsverband, waar je in en uit vliegt? Daar hoor je blijvend bij. Je bent kind van je ouders, broer of zus van de anderen. En je hebt niet de vrijheid om te zeggen dat je met de anderen niets hebt.

Er kleven misschien wel nadelen aan het concept van een kerk die eruitziet als een vereniging waar je met rechten en plichten lid van bent. Het past niet meer bij hoe we zelf ons leven willen vormgeven. Maar kan het misschien niet zo zijn, dat we dus dat levensgevoel van vandaag onder kritiek moeten stellen? Is dat dan de manier waarop je aan de culturele veranderingen niet kunt voorbijgaan: je ertegen verzetten en niet meebewegen...?

Er kunnen bezwaren zijn tegen wat Slotman de 'verenigingskerk' noemt, met vastgelegde rechten en plichten. Je kunt dat echter niet losser maken door het beeld van het gezin erbij te betrekken. Want als er iets is dat je overkomt, dan is het je familie. Daar hoor je bij. Daar heb je zelf niet voor gekozen. De

kerk is iets dat bij uitstek groter is dan wijzelf en onze zelfgeformde groepen. Dat begint al in het gezin waarin je wordt geboren. Daar heb je veelal ook de Here leren kennen. Je ouders hebben je laten dopen. De kerk is meer gekozen zijn dan kiezen.

Nog veel gaver

De Zwolse jongelui hebben mooie dingen beleefd. Een gemeenschap vormen ze met elkaar. Maar ze moeten beseffen dat het in de kerk gaat om een gemeenschap, een volk groter dan zichzelf en groter dan hun groep.

Dat moet ook de gemeente beseffen om geen benauwd clubje te worden. We moeten ons steeds weer laten inmetzelen in dat gebouw. Onszelf geven in de gemeente.

Het gaat om de door de Here Jezus vergaderde groep mensen die bij Christus horen, en daarom bij elkaar. Mensen die beseffen gekozen te zijn. En die

daarom met vallen en opstaan kiezen voor elkaar. Die de kenmerken van een volk willen dragen, met alle ruimte die je elkaar biedt, met de boodschap die je aan elkaar hebt, de vreugde en de vragen die je met elkaar deelt.

Jongelui, breng alsjeblieft het mooie van de huiskamergroep meer naar de kerk. We kunnen jullie niet missen.

Heus, de kerk is veel gaver met elkaar.

Afgesloten 30 aug 2016.

Met vallen en opstaan kiezen voor elkaar

